

№ 4/1959.

FINANSUTSKOTTETS betänkande № 4/1959 med anledning av landstingsman Rickard Lindroth m.fl:s hemställningsmotion om uppdrag åt landskapsstyrelsen att i god tid förebereda lämpliga arbeten för förebyggande av arbetslöshet under nästa höst och vintersäsong (10/1959).

Med anledning av ovannämnda hemställningsmotion får utskottet härmed vördsamt anföra följande:

Utskottet har i ärendet hört vägingeniören Bo Wilenius, forstmästaren Albin Andrée och föreståndaren för landskapets arbetsförmedlingsbyrå, agrologen Jarl Lindqvist.

Vägingeniören Bo Wilenius anförde, att landskapsstyrelsen hoppas på, att också under år 1960 förfoga över ett lika stort anslag för vägbyggen som under de senaste åren, d.v.s. c:a 40 Mmk. Om vägbyggnadsprogrammet ytterligare skall ökas, måste givetvis större anslag anvisas för ändamålet. Under år 1960 beräknas arbeten huvudsakligen pågå i Lemlands, Sunds och Finströms kommuner. I synnerhet Finströms och Sunds kommuner äro så centralt belägna, att till arbeten där kan dirigeras arbetskraft från närliggande kommuner i betydande omfattning, om det visar sig behövt. Anordnande av vägbyggnadsarbeten under otjänlig årstid medför dock, i synnerhet om manuell arbetskraft skall utnyttjas i större utsträckning, i många fall betydande merkostnader i förhållande till uppnådda resultat. Maskinellt arbete kan däremot anordnas utan betydande tilläggskostnader också vintertid, men härvid är att observera, att landskapets utgifter per sysselsatt arbetare vid maskinellt arbete stiga till c:a 150.000 mk/månad. Skall anslag alltså utnyttjas i sysselsättningssyfte, bör arbetet vara av sådan karaktär, att manuellt arbete i största möjliga utsträckning kommer ifråga.

Forstmästaren Albin Andrée anförde, att skogsarbete i allmänhet finnes att tillgå i landskapets skogar särskilt under förvintern. Det är dock svårt att få arbetslösa placerade i dessa arbeten, då likvid i landskapets skogsarbeten alltid erlägges efter arbetsprestation, vilket förutsätter, att arbetarna skola vara vana vid arbetet för att kunna göra en skälig dagsförtjänst. I allmänhet strävar forstavdelningen till att anställa arbetare bland ortsbefolkningen för skogsarbeten, men i vissa fall har det varit svårt att få vana skogsarbetare till vissa arbetsuppgifter. Inkommande höst och vinter torde skogsarbete finnas i landskapets skogar i rätt så stor omfattning.

Agrolog Jarl Lindqvist meddelade utskottet, att sysselsättningssituationen innevarande vinter varit betydligt värre än under motsvarande tid i fjol. Mest betydande har arbetslösheten innevarande år varit i Jomala nu (c:a 60), Mariehamn (31), Finström (14) Sund (13) och Eckerö (11). I Jomala var antalet arbetslösa uppe i över 80, då antalet var som högst innevarande år. Svårigheter med sysselsättningen vållar i rätt hög grad den omständigheten, att vi i landskapet ha gott om arbete under sommarhalvåret, vilket ofta drar hit arbetskraft från fastlandet. När sedan vintern kommer, ha vi nytillkomna arbetare, som icke kunna hålla sig med arbete, varigenom antalet arbetslösa ökar. En jämnare fördelning av arbetstillgången under året borde därför eftersträvas, så att varken brist på arbetskraft eller brist på arbetstillfällen skulle uppstå.

Utskottet har vidare erfarit, att en ny lag om arbetsförmedling är i vardande i riket, likaså en lag om arbetslöshetsunderstöd. I landskapsstyrelsen arbetar man för närvarande med en utredning om landskapets behörighet att lagstifta beträffande arbetslöshetsfrågor i avsikt att klarlägga möjligheterna till lämpliga åtgärder för lindrande av arbetslöshet. Då landskapet har möjligheter att inom sina förvaltningsgrenar anordna arbeten i sysselsättningssyfte i rätt stor utsträckning, synes det praktiskt, att landskapet helt skulle övertaga sysselsättningsverksamheten i landskapet. För den händelse detta icke kan ordnas genom landskapslagstiftning, kommer landskapsstyrelsen att överväga möjligheten att genom överenskommelseförordning övertaga denna förvaltning.

Enligt utskottets uppfattning bör landskapsstyrelsen slutföra sin utredning om lagstiftningsbehörigheten samt sträva till att på ett eller annat sätt övertaga förvaltningen av sysselsättningsärendena, då det redan nu är just inom ramen för landskapets förvaltningsgrenar, som sysselsättningsarbeten bäst kunna ordnas. Vidare bör landskapsstyrelsen, i den mån det kan förverkligas utan åsidosättande av andra viktiga intressen, sträva till att fördela arbetstillfällena över året möjligast jämnt, i sådana fall, där landskapsstyrelsen genom finansiering eller på annat sätt har tillfälle därtill. Sådana landskapets arbeten, som utan större olägenhet kunde utföras under hösten och vintern, borde förläggas till sådan årstid.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå,

att Landstinget måtte hemställa hos landskaps-

-3-

styrelsen om att landskapsstyrelsen för und-  
vikande av arbetslöhset under instundande höst  
och vinter planerar lämpliga åtgärder.

Mariehamn, den 18 mars 1959.

På finansutskottets vägnar:

*Elis Andersson*  
Elis Andersson.

*Rolf Sundman*  
Rolf Sundman.

Närvarande i utskottet: ordföranden Andersson, viceordföranden  
Evald Häggblom, ledamöterna Hansen och Gunnar Häggblom samt supple-  
anderna Isaksson (delvis) och Förbom (delvis).